

Környezeti kihívások horizontális munkacsoport

A környezeti- és klímaügyekre fókuszáló munkacsoport az Regionális Kutatások Intézetének bázisán létrejött közösség, melynek elsődleges célja az aktuális (mainstream) környezeti kutatások hazai helyzetének, új eredményeinek megvitatása, a futó környezeti kutatásokkal kapcsolatos projektek bemutatása, szakmai visszacsatolás. A csoport továbbá törekszik nyitni a szélesebb hazai kutatói közösség felé azzal, hogy egy-egy tematikus rendezvény megszervezésekor az adott téma különböző kutatási egységeken, egyetemeken dolgozó szakértőit aktívan bevonja.

A csoport tagjai továbbá részt vesznek az MTA területi bizottságainak környezeti ügyeivel foglalkozó szakbizottságának (jellemzően X. szakbizottság) és a munkabizottságok munkájában, azzal a céllal, hogy összekössék a tudományos, vállalati és civil szférát, és adott esetben saját rendezvényeire is meghívja szakértőit. A műhely feladatának tekinti, hogy a természet- és a társadalomtudományok határmezsgyéjén mozogva, a környezeti problémák természettudományi elemzésének eredményeire támaszkodva lokális és regionális szintű kutatásokat végezzen a társadalmi hatások, kezelési lehetőségek témakörében.

A kutatásokat jelenleg a következő altémák mentén képzeljük el:

- Városökológia vizsgálatok, ahol a cél a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás lehetőségeinek, gyakorlati megvalósításának települési szintű kutatása. Ennek keretében helyi klímával, zöld infrastruktúrával, csapadékvíz kezeléssel, légszennyezéssel, társadalmi befogadóképességgel kapcsolatos vizsgálatok;
- Duna és más vizek térformáló szerepeinek és az ehhez kapcsolódó stratégiai tervezésnek a vizsgálata;
- A megújuló energetika és energiahatékonyság társadalmi,- gazdasági,- szociokulturális feltételei, azok térbeni különbségei
- Tájéztetési kérdések és vidékiségi, kulturális ökoszisztéma szolgáltatások, elsősorban a vidéki terekben;
- Erőforrás-menedzsment, erőforrás-hatékonyság, hulladékgazdálkodás;
- Környezeti attitűd és környezeti magatartás területi mintázatai.

A környezeti kutatás ma már megkérdőjelezhetetlen része a tudományosságnak, hiszen olyan kérdésekre keres magyarázatot, amelyek az egész társadalmat foglalkoztatják. A környezeti kérdések területi megjelenéseinek vizsgálata pedig arra ad választ, hogy a különböző környezeti hatások gazdasági és társadalmi terekben jelennek meg károsító erőként, azaz, hol kell beavatkozni.

A Római Klub és az azt követő szakmai-tudományos szervezetek modellezései egyre sürgetőbb cselekvésre ösztönzik az emberiséget jelezve azt, hogy a rendelkezésre álló javak végesek. A kutatás a környezeti (különös tekintettel a térfoglalás, az erőforrás-hatékonyság, illetve a klímaváltozás) kérdések térbeli-társadalmi vizsgálatával ehhez a diskurzushoz járul hozzá rámutatva arra, hogy Magyarország milyen (nem csak erőforrásbeli, hanem társadalmi) korlátokkal és lehetőségekkel rendelkezik, melyek az egyes téregységek legfontosabb kihívásai, a környezeti változásoknak milyen társadalmi-gazdasági hatásai lehetnek a térben, és ezekhez az adott tér közösségei hogyan tudnak alkalmazkodni.

A munkacsoportot Farkas Jenő Zsolt (ATO) és Varjú Viktor (DTO) vezeti.